

3

FOTOGRFAE

ZNAKOVLE]E I ODORKE

KNEŽEVA PALAČA

IZLOŽBA

RAT
VIA

IZLOŽBOMOĆNISKOGE

PVOĐOM OBILJEŽAVANJA 30.
OBLETNICE VROMASLENICA

II PALAČE

FOTOGRAFIJE, ZNAKOVLJE I ODORE
IZ DOMOVINSKOG RATA

NAKLADNIK
Narodni muzej Zadar

ZA NAKLADNIKA
Renata Peroš, ravnateljica NMZ

STRUČNA KONCEPCIJA
Ivana Dražić, Hrvoje Perica i
Tomislav Lonić

KUSTOSICA IZLOŽBE
Ivana Dražić, Hrvoje Perica

LIKOVNI POSTAV:
Ivana Dražić, Hrvoje Perica i
Tomislav Lonić

TEKST
Ivana Dražić

TEHNIČKA REALIZACIJA
Milan Marinković
Ivan Klapan

FOTOGRAFIJE
Zvonki Kucelin
Željko Karavida
Foto Lovre

GRAFIČKO OBLIKOVANJE I PRIPREMA
Gordana Brborović

TISK
FG Grafika

NAKLADA
200 primjeraka

**Vojno-redarstvena operacija
Maslenica službenog naziva
operacija *Gusar* oslobođilačka
je operacija Oružanih snaga
Republike Hrvatske i pripadnika
Ministarstva unutarnjih poslova
koja se odvijala na području
Velebita i zadarskog zaleda u
siječnju 1993. godine. Borbeno
djelovanje započelo je 22.
siječnja, a završilo 27. siječnja
1993. godine. Treba naglasiti kako
je aktivna obrana trajala sve do
travnja 1993. godine. U operaciji
su sudjelovali pripadnici Hrvatske
vojske i policije iz cijele Hrvatske.**

VRO Maslenica omogućila je povezivanje sjevera i juga Hrvatske oslobađanjem okupiranih mesta Crno, Murvica, Smoković, Babindub, Podgradina, Novigrad, Zeleni Hrast, Islam Latinski, Islam Grčki, Kašić, Rovanska, Maslenica i Jasenice. Izgradnjom pontonskog mosta kod Maslenice i oslobađanjem zrakoplovne luke Zemunik došlo je do povezivanja sjevera i juga Hrvatske što je i bio cilj akcije, koja je bila strateška prekretnica u oslobođilačkom Domovinskom ratu i koja je ostavila neizbrisive tragove, kako u sjećanjima suvremenika tako i u povijesti hrvatskog naroda.

Izložba prikazuje fotografije zadarskih fotografa iz fundusa Narodnog muzeja Zadar koje dokumentiraju stradanja Zadra i građana Zadra tijekom agresorskog topničkog granatiranja. Prikazana su granatiranja bolnice, škola, kulturnih institucija, crkava, stambenih zgrada, spomenika kulture, trgovina, industrijskih postrojenja, građana u skloništima. Fotografije svakodnevnog života tijekom granatiranja u Zadru za vrijeme obrambenog Domovinskog rata 1991.-1995. godine pružaju bolju percepciju života u tim teškim uvjetima i predočuju uvjete iz kojih niče i sama VRO Maslenica. Neke od fotografija prikazuju nam prognanike iz zadarskog zaleda koji su bili pod okupacijom te koje se hrvatski branitelji tijekom vremena oslobodit.

Znakovlje, odore i ostali predmeti prikazani na izložbi dio su kolekcije kolezionara gospodina Tomislava Lonića koji godinama skuplja razne predmete i priče vezane uz Domovinski rat i hrvatske branitelje. Svaki predmet na izložbi ima nekoliko života; uporabni za vrijeme Domovinskog rata, život kao dio kolekcije koja čuva uspomenu na iznimno teško razdoblje hrvatske povijesti te život kao predmet izlaganja i prenošenja sjećanja na Domovinski rat i stvaranje Republike Hrvatske.

Velik broj vojnih oznaka identificira postrojbe Hrvatske vojske te manje jedinice unutar istih. Motivi na oznakama raznorodnog su karaktera i uključuju sve od povjesne tematike, preko mitološke, religiozne, filmske i mnogih drugih. Pri stvaranju oznaka sudjelovali su često umjetnici, ali i sami vojnici. Na izložbi, uz prethodno navedene fotografije, predstavljen je dio oznaka, odora i vojnih odlikovanja Hrvatske vojske u Domovinskom ratu, iz kolekcije Tomislava Lonića.

Tomislav Lonić

Rođen je 27. lipnja 1991. godine u mjestu Bibinje pored Zadra, na jedan od najupečatljivijih događaja Domovinskog rata. Na dan kada je u gradu Osijeku tenk pregazio crvenog fiću, koji simbolizira odlučnost i otpor hrvatskog čovjeka prema sili i agresiji.

Znakovlje i odore iz Domovinskog rata prikuplja dugi niz godina. Negdje završetkom 8. razreda osnovne škole počinje lagano uviđati važnost tih predmeta, vođen osjećajem žaljenja za onima izgubljenima u dječjoj igri. Tada se ujedno i javila želja za prikupljanjem što se do današnjih dana pretvorilo u kolekciju koja broj više od 1500 predmeta, od kojih svaki ima svoju priču, datum donacije i ime donatora.

Prva izložba organizirana je u rodnim mu Bibinjama, 5. kolovoza 2021. godine, na Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja. Tada je prvi put kolekcija prikazana javnosti na iznenadenje mnogih koji nisu ni znali da se u mjestu nalazi jedna takva kolekcija. Vrijednost su prepoznale braniteljske udruge tako da predmeti iz kolekcije često uveličavaju okrugle obljetnice osnivanja postrojbi.

